

REPENSEM-NOS: UN ESTAT SENSE LLENGUA?

Lluís de Yzaguirre i Maura
Institut de Lingüística Aplicada (IULA)
Universitat Pompeu Fabra (UPF)

Aquest QR us
dóna accés al
PDF de la
presentació,
amb enllaços a
alguns articles
en què les idees
que exposaré
avui són desen-
volupades amb
més deteniment

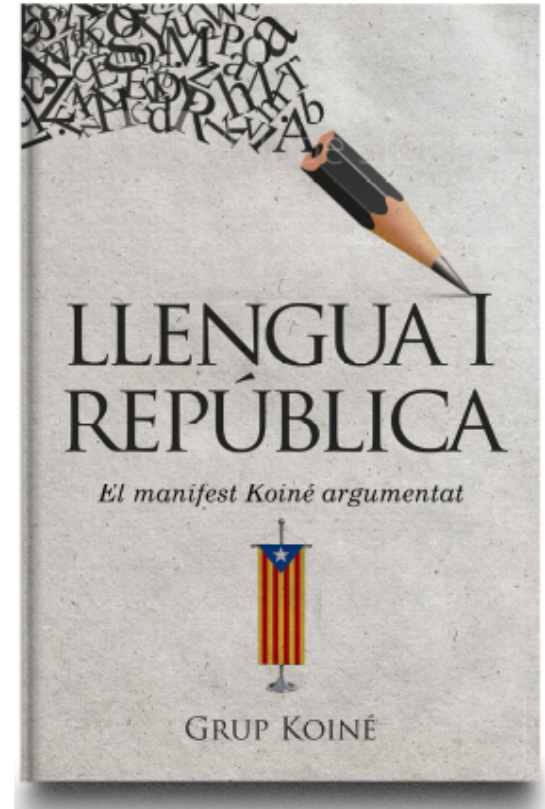


Sumari

- Què fa un noi com jo en un lloc com aquest?
- Un estat sense nació? Amb dues nacions?
- Cal protegir el català?
- Cal incloure aquesta protecció als documents constitucionals?
- Ens convé l'etiqueta "oficial"?
- És una lluita compartida?
- Com cal tractar les altres llengües?
- Ha de venir tot de cop?
- Com es fa?

Què fa un noi com jo en un lloc com aquest?

- Potser perquè pertanyo a Koiné i presideixo **Llengua i República**? Doncs ha de quedar clar que parlo a títol personal. Si voleu sentir la veu de Koiné, us esperem el dia 26 a la presentació del llibre.
- Potser perquè des del 2000 he publicat **articles sobre la temàtica?**



Un estat sense nació? Amb dues nacions?

Que els déus del multilingüisme em perdonin, però això és una bestiesa:

- 5. La llengua occitana, denominada aranès a l'Aran, és la llengua pròpia d'aquest territori i és oficial a Catalunya, d'acord amb el que estableixen aquest Estatut i les lleis de normalització lingüística.
-

Sabeu d'algun poble on la policia municipal pugui multar en occità? Al Canadà, arreu, et poden multar en francès.

Un estat sense nació? Amb dues nacions?

Among the aspect of this issue that have excited public attention from time to time are:

- the promotion of bilingual job candidates over people who only speak only one or the other of the two official languages;
- the availability (or lack of availability) of language training for public servants, who cannot advance without the ability to speak both languages;
- the costs associated with language-based hiring and promotion practices, including the practice of paying a “bilingual bonus” to public servants capable of speaking both official languages;

Official bilingualism in the public service of Canada

Cal protegir el català?

- Tot el que diré des d'ara sobre el català es refereix al territori catalanoparlant i s'ha d'entendre que valdria el mateix en occità per a la Vall d'Aran
- El català ha de ser l'única llengua de coneixement obligatori, amb les excepcions (que comentaré tot seguit) durant un període limitat
- Cal assegurar els drets col·lectius de la minoria nacional catalana, com a l'article 1.2 de la Declaració Universal De Drets Lingüístics:

2. Aquesta Declaració parteix del principi que els drets lingüístics són alhora individuals i col·lectius, i adopta com a referent de la plenitud dels drets lingüístics el cas d'una comunitat lingüística històrica en el seu espai territorial, entès aquest no solament com a àrea geogràfica on viu aquesta comunitat, sinó també com un espai social i funcional imprescindible per al ple desenvolupament de la llengua. És a partir d'aquest referent que es poden establir com una gradació o contínuum els drets que corresponen als grups lingüístics al·ludits al punt 5 d'aquest mateix article i els de les persones fora del territori de la seva comunitat.

Cal incloure aquesta protecció als documents constitucionals?

- Article 47 Tots els espanyols tenen dret a un habitatge digne i adequat. Els poders públics promouran les condicions necessàries i establiran les normes pertinents per tal de fer efectiu aquest dret, i regularan la utilització del sòl d'acord amb l'interès general per tal d'impedir l'especulació.
- Article 35.1. Tots els espanyols tenen el deure de treballar i el dret al treball, a la lliure elecció de professió o ofici, a la promoció a través del treball i a una remuneració suficient per tal de satisfer les seves necessitats i les de la seva família sense que en cap cas es pugui fer discriminació per raó de sexe.
- Article 128.1. Tota la riquesa del país en les seves diverses formes, i sigui quina sigui la titularitat, resta subordinada a l'interès general.

Serveix de res?

Ens convé l'etiqueta "oficial"?

- Concepte antiquat, que només ens importa per a donar validesa als documents
- Més aviat caldrà regular les llengües de treball de l'administració i les llengües d'interès estratègic per al país, com vaig defensar a El Periódico:

Però és que, a més, Koiné no vol el debat per discutir d'etiquetes com “oficial”, “cooficial”, “única”, “asimètrica”, “preferent”, sinó per anar a l'arrel de la qüestió, o sigui, entrar a analitzar els drets i deures individuals que regularà la República en relació amb les llengües, els drets de les col·lectivitats lingüístiques i les polítiques estratègiques de la República en els àmbits industrial, diplomàtic, terciari, etc. Cal dir que el benefici que el nostre Estat obtingui en els pròxims segles de la gestió del multilingüisme serà conseqüència directa de la generositat amb què hagi acomboiat totes les comunitats immigrades, de manera que la regulació del multilingüisme és un sol edifici que té la façana dels individus, la de les col·lectivitats i la de les polítiques d'Estat.

És una lluita compartida?

- De la mateixa manera que no aconseguirem la independència si només la persegueixen els catalans sense arrels foranes, no salvarem el català si no ho assumeixen com a causa pròpia els catalans d'arrels foranes, molt especialment els de L1 castellana
- Ho argumento a República de les solidaritats:

Estic fermament convençut que la viabilitat de l'objectiu que la nació catalana tingui estat propi sense renunciar a la nació rau per una banda en el canvi d'actitud dels catalanoparlants que ara se subordinen massa fàcilment a la llengua de l'estat ocupant i, per l'altra, en l'increment del nombre dels castellanoparlants que s'han solidaritzat amb la nació catalana i han fet el pas d'adoptar el català sense renunciar al castellà, tant els que tenen arrels a Espanya com els que les tenen a la resta de l'estranger.

La República catalana serà la **República de les solidaritats** o no serà.

Com cal tractar les altres llengües?

o sigui el que la DUDL anomena *grups lingüístics* i la CELRoM *llengües dels migrants*:

- tots per igual pel que fa a drets individuals
- atenció especial per part de l'administració, la sanitat i l'ensenyament, etc als monolingües, sobretot **allà on n'hi hagi concentracions** importants
- plans especials a l'ensenyament per a les llengües estratègiques per a Catalunya

Ha de venir tot de cop?

Els ritmes han de permetre a la gent assimilar-ho bé:

- excepcions per a la gent gran empadronada abans de la independència, sempre que no afectin els drets col·lectius (fora del mercat laboral i sense responsabilitats associatives)
- disponibilitat lingüística als serveis essencials (que ha de ser retribuïda als professionals, si de debò creiem que el multilingüisme és una riquesa, no pot sortir gratis)
- per als nousvinguts des del dia que la independència es faci efectiva, el tracte ha de ser el que té qualsevol estat de l'entorn: coneixement del català com a requisit per a obtenir permís de treball o ciutadania.

El que podem anomenar **Oficialitat de dues velocitats**.

Com es fa?

- **Mètode Ferrer i Gironès:** En comptes de grans principis que potser després no es duen a la pràctica, m'inclino per subordinar qualsevol decret, llei, edicte, reglament a les conclusions d'un informe d'impacte lingüístic (ALC, IEC?). Aquest informe ha d'indicar qualsevol aspecte de la norma que ha de ser millorat de cara a atendre els drets lingüístics.

REPENSEM-NOS: UN ESTAT SENSE LLENGUA?

Gràcies

lluis.deyzaguirre@upf.edu

Institut de Lingüística Aplicada (IULA)

Universitat Pompeu Fabra